

mv. Den præcise udformning af en sådan ordning vil skulle fastsættes forud for overtagelsen.

De dele af kriminalrettsplejen, der er tilknyttet politiet og anklagemyndigheden

Da dele af kriminalrettsplejen har meget nær sammenhæng med politiets og anklagemyndighedens virksomhed, er det fundet rigtigst, at grønlandsk overtagelse af dele af kriminalrettsplejen skal ske samtidig med overtagelse af politiet og anklagemyndigheden. Det drejer sig således navnlig om de regler, der inden for kriminalrettsplejen regulerer eller har tæt forbindelse med politiets og anklagemyndighedens virksomhed ved kriminalsagers efterforskning mv.

Det vil sige, at grønlandsk overtagelse af politiet og anklagemyndigheden vil indebære samtidig overtagelse af bl.a. spørgsmål om tiltalerejsning, sigtede og dennes bisidder samt spørgsmål om kriminalsagers forberedelse inden tiltale rejses, herunder regler om efterforskning samt anholdelse, tilbageholdelse og andre kriminalprocessuelle tvangsindgreb, jf. i det hele den grønlandske retsplejelovs kapitel 5, afsnit B og C.

Sager om erstatning i anledning af kriminalretlig forfølgning, der i dag for Grønland er reguleret i den grønlandske retsplejelovs kapitel 8, §§ 2 og 3, er også omfattet af de dele af kriminalrettsplejen, som har nær sammenhæng med politiet og anklagemyndigheden, og som derfor vil skulle overtages samtidig med disse sagsområder.

En række andre dele af kriminalrettsplejen vil kunne overtages uafhængigt af en overtagelse af politiet og anklagemyndigheden. Det gælder en række regler, der vedrører domstolenes behandling af kriminalsager, herunder regler om domsforhandlingens tilrettelæggelse, anke, kære, mv. Disse dele af kriminalrettsplejen vil således være omfattet af sagsområdet »Retsplejen, herunder oprettelse af domstole«, der er omtalt i pkt. 4.4.9 nedenfor.

4.4.9. Retsplejen, herunder oprettelse af domstole (liste II, nr. 4)

Sagsområdet rettsplejen omfatter spørgsmål om domstolenes ordning – herunder oprettelse af domstole – og om behandling af sager ved domstolene. Reglerne herom er for Grønland navnlig fastsat i retsplejeloven for Grønland.

Det bemærkes, at Folketinget i foråret 2008 har vedtaget en helt ny retsplejelov og kriminallov for Grønland, som begge træder i kraft den 1. januar 2010. Reformen af det grønlandske retsvæsen bygger på anbefalingerne fra Den Grønlandske Retsvæsenskommission (betænkning nr. 1442/2004).

Sagsområdet rettsplejen omfatter ikke de dele af kriminalrettsplejen, der er tilknyttet politiet og anklagemyndigheden. De nævnte dele af kriminalrettsplejen er omfattet af liste II, nr. 3), jf. ovenfor under pkt. 4.4.8. Heller ikke advokatvirksomhed hører under sagsområdet rettsplejen, jf. liste II, nr. 10), og nedenfor under pkt. 4.4.15 om advokatvirksomhed.

Domstolenes ordning omfatter f.eks. spørgsmål om antallet af domstole og det indbyrdes hierarkiske forhold mellem de enkelte domstole. Hertil kommer bl.a. spørgsmål om antallet af dommere samt personalemæssige forhold for dommere og andet personale ved domstolene. Under domstolenes ordning falder også reglerne om fremgangsmåden ved udtagelse af domsmænd mv.

Behandling af sager ved domstolene omfatter f.eks. spørgsmål om værneting og procesmåden ved behandling af kriminalsager, civile sager, ægteskabssager, faderskabssager mv.

Sagsområdet rettsplejen omfatter desuden spørgsmål om tvangsfuldbyrdelse af bl.a. domstolsafgørelser, herunder tvangsauktion og foreløbige retsmidler. Også reglerne om f.eks. kære og anke af afgørelser samt genoptagelse omfattes af rettsplejen.

Retsplejen omfatter endvidere de spørgsmål, der er reguleret i konkursloven. Konkursloven, jf. lovbestemt nr. 118 af 4. februar 1997, er ved kgl. ændring nr. 983 af 16. december 1997 med visse ændringer sat i kraft for Grønland med virkning fra den 1. januar 1998 (afsnit IV om gældssanering dog først fra 1. juni 1998).

Også de spørgsmål, der omhandler skifte af dødsbo og fællesbo, og som for Grønland er reguleret i henholdsvis arvelov for Grønland, jf. lov nr. 154 af 27. maj 1964 med senere ændringer, og lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger, jf. lov nr. 150 af 31. marts 1993, hører under sagsområdet rettsplejen.

Spørgsmål om betaling af retsafgift for bl.a. borgerlige retssager, fagedforretninger, skiftesager mv. hører til rettsplejen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.5.3 nedenfor om Højesteret og til pkt. 4.6.1 nedenfor om et grønlandsk domstolssystem.

4.4.10. Kriminalretten (liste II, nr. 5)

Under sagsområdet kriminalretten hører fastlæggelsen af regler om, hvilke handlinger eller undladelser der er kriminaliserede, og om hvilken foranstaltning der kan idømmes for sådanne kriminelle handlinger eller undladelser. Hertil kommer reglerne om de generelle betingelser for kriminalretligt ansvar. Disse